<u>પ્રકરણ-૪</u>

(નિયમ સંગ્રહ-૩)

કાર્યો કરવા માટેના નિયમો, વિનિયમો, સુચનાઓ નિયમસંગ્રહ અને ફરજો.

પ્રકરણ-૪

(નિયમ સંગ્રહ-3)

કાર્યો કરવા માટેના નિયમો, વિનિમયો, સુચનાઓ નિયમસંગ્રહ અને દફતરો.

૪.૧ જાહેર તંત્ર અથવા તેના નિયંત્રણ હેઠળના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓએ ઉપયોગ કરવાના નિયમો, વિનિયમો, સૂચનાઓ, નિયમસંગ્રહ અને દફતરોની યાદી.

ક્રમ	દસ્તાવેજનું નામ / મથાળું	દસ્તાવેજ પરનું ટૂંકુ લખાણ	નિયમ સંગ્રહ અને દફતરોની નકલ અહીંથી મળશે	નિયમ સંગ્રહ અને દફતરોની નકલ માટે લેવાની ફી (જો હોય તો)
૧	જુવેનાઈલ જસ્ટીસ એક્ટ-૨૦૦૦	૧૮ વર્ષ સુધીના ઉપેક્ષિત, રખડતા, અનાથ, નિરાધાર અને ગુન્હાહિત પ્રવૃત્તિતરફ વળેલા બાળકોના યોગ્ય રક્ષણ, આશ્રય, શિક્ષણ અને તાલીમ દ્વારા સમાજમાં પુનઃસ્થાપિત કરવા સારૂ બાળ ન્યાય ધારો-૨૦૦૦ અમલમાં છે. આ ધારાના અમલ માટે સંભાળ અને રક્ષણની જરૂરીયાતવાળા બાળકો માટે ચાઈલ્ડ વેલફેર કમિટિ કાયદા સાથે સંઘર્ષમાં આવેલા બાળકો માટે - જુવેનાઈલ જરસ્ટીસ બોર્ડની રચના કરવામાં આવેલ છે.	સંબંધિત સંસ્થા તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	વિના મૂલ્યે
૨	પ્રોબેશન ઓફ ઓફેન્ડર્સ એક્ટ	૧. સમય અને સંજોગોનો ભોગ બનીને પ્રથમ વખત ગુનામાં	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા	વિના મૂલ્યે

	૧૯૫૮	આવતા યુવાન ગુનેગારોને આ કાયદા હેઠલ લાભ આપવામાં આવે છે. ૨. આવા યુવાન ગુનેગારોને સજા ન કરતા ઠપકો, જામીન કે ખાતા હસ્તકના પ્રોબેશન ઓફિસરની દેખરેખ હેઠળ મુકવામાં આવે છે. ૩. નામ.કોર્ટ દ્વારા આ અંગેના પ્રોબેશન ઓફિસરનાં અહેવાલ માંગવામાં આવે છે. ૪. જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી ખાતે પ્રોબેશન ઓફિસર, ચિફ ઓફિસર આ કાયદા અન્વયે કામગીરી કરે છે.	અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	
3	ભિક્ષા પ્રતિબંધક ધારો-૧૯૫૯	૧. મહાનગરપાલિકાઓમાં આ કાયદો અમલમાં છે. ૨. રખડતા ભટકતા નિસહાય પુરુષો અને મહિલાઓ જે ભીખ માંગી જીવન જીવતા હોય તેમની આ કાયદા હેઠળ અટક કરવામાં આવે છે. ૩. કોર્ટના હુકમ અન્વયે આશ્રય, રક્ષણ અને તાલીમ આપી પુનઃસ્થાપીત કરવામાં આવે છે. નામ. કોર્ટની મુદત પૂર્ણ થતા અંતેવાસીઓને સંસ્થામાં લીધેલ તાલીમને આધારે સાધન સહાય રૂપે રૂ.૫૦૦૦/- ના સાધન આપી પુનઃસ્થાપીત કરવામાં આવે છે.	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	વિના મૂલ્યે

૪	અનાથાશ્રમો અને અન્ય સખાવતી ગૃહો દેખરેખ અને નિયંત્રણ ધારો- ૧૯૬૦	૧. ગુજરાત રાજ્યમાં મહિલા અને બાળકોને આશ્રય આપી રક્ષણ, શિક્ષણ અને તાલિમ આપવાની કાર્યવાહી કરવા માટે સંસ્થા ચલાવવા માટેનું લાયસન્સ આપવા અંગેની કામગીરી. ૨. આ ધાર હેઠળ કુલ-૧૦૪ સંસ્થાઓને લાયસન્સ આપવામાં આવેલ છે. ૩. નિયામક, સમાજ સુરક્ષા દ્વારા આ સંસ્થાઓની કામગીરી પર દેખરેખ અન નિયંત્રણ રાખવામાં આવે છે. ૪. નિયામક, સમાજ સુરક્ષા ખાતા પાસેથી લાયસન્સ મેળવ્યા સિવાય સંસ્થા ચલાવી શકાય નહિ.	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	વિના મૂલ્યે
૫	બાળ લગ્ન પ્રતિબંધક ધારો- ૧૯૨૯ (સુધારેલ ૨૦૦૭)	૧. બાળ લગ્ન અટકાવવાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ છે. ૨. બાળ લગ્ન અટકાવવાની સત્તા બાળ લગ્ન પ્રતિબંધક અધિકારી અને પોલીસને સોંપવામાં આવેલી છે. ૩. અરજી કોઈ પણ વ્યક્તિ કરી શકે છે. ૪. બાળ લગ્ન કરનાર અને કરાવવાનારને દંડ અને સજા બંન્ને થઈ શકે છે. ૫. રાજ્યમાં આ માટે દરેક જિલ્લામાં બાળ લગ્ન પ્રતિબંધક અધિકારી ફરજ	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	વિના મૂલ્યે

		બજાવે છે.		
૬	વિકલાંગ (સમાનતકો, અધિકારોનું રક્ષણ અને પૂર્ણ ભાગીદારી) ધારો ૧૯૯૫	વિકલાંગ વ્યક્તિઓને (સમાન તકો, અધિકારોનું રક્ષણ અને સંપૂર્ણ સહભાગીના) ધારો- ૧૯૯૫ માં ઘડયો અને તે ૧૨ ડીસેમ્બર-૧૯૯૫ ના દિવસે સંસદમાં મંજૂર કરવામાં આવ્યો. આ ધારો ગુજરાતમાં તા.૭-૨-૯૬ થી અલમાં આવેલ છે. વિકલાંગ ધારો અન્વયે રાજ્યમાં કુલ-૬૬૦ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓને કલમ-૫૦ હેઠળ નોંધણી પ્રમાણપત્ર (રજિસ્ટ્રેશન) આપેલ છે.	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	વિના મૂલ્યે
૭	સ્વ-લીનતા, મગજનો લકવો, મંદબુધ્ધિતા અને બહુ વિકલાંગતા ગ્રસ્ત વ્યક્તિઓના કલ્યાણ માટેનો રાષ્ટ્રીય ટ્રષ્ટ ધારો (૧૯૯૯)	મંદબુધ્ધિ સેરિબલ પાલસી ઓરિઝમ અને બહુવિધ વિકલાંગતાના ધરાવતી વ્યક્તિઓ માટે રાષ્ટ્રીય ટ્રસ્ટની રચના કરવામાં આવેલ છે. આ ટ્રસ્ટ મંદબુધ્ધિ, ઓરિઝમ સેરિબ્રલ પાલસી અને બહુવિકલાંગતા ધરાવતા વ્યક્તિઓની સંપૂર્ણ કાળજી રાખશો અને ટ્રષ્ટને વારસામાં મળેલ મિલકતોનું સંચાલન પણ કરશે. આ માટે જિલ્લા કક્ષાએ કલેક્ટરશ્રીના અધ્યક્ષપદે જિલ્લા લોકલ બેવમ કમિટિની રચના કરવામાં આવેલ છે. ભારતીય પુનઃસ્થાપન પરિષદ (આર.સી.આઈ.)	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	વિના મૂલ્યે
૮	ભારતની પુનઃસ્થાપન પરિષદ	ભારત સરકારે ૧૯૮૬ના મંડળીઓની નોંધણી અધિનિયમ હેઠળ ૧૯૮૬માં પુનઃસ્થાપન પરિષદની નોંધાયેલ મંડળ	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી	વિના મૂલ્યે

		તરીકે સ્થાપના કરી છે. ૩૧ મી જુલાઇ, ૧૯૯૩થી ભારતના પુનઃસ્થાપન પરિષદ અધિનિયમ, ૧૯૯૨ હેઠળ તેનું સ્વાયત્ત સંસ્થા તરીકે રૂપાંતર કરવામાં આવ્યુ હતુ. આ સામાજીક ન્યાય અને અધિકારીતા મંત્રાલયના વહીવટી નિયંત્રણ હેઠળ છે.	સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	
૯	ગ્રાન્ટ-ઇન-એઈડ કોડ ૧૯૯૨ (સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની ગ્રાન્ટ બાબત	સમાજના ઉપેક્ષિત વર્ગો જેવા કે, વિકલાંગો, અનાથ-નિરાધાર બાળકો, નિરાધાર અને મુશ્કેલીમાં મુકાયેલ મહિલાઓ, અશક્ત વૃધ્ધો, ભિક્ષુકો વિગેરેના આશ્રય, ભોજન, શૈક્ષણિક અને ધંધાકીય તાલીમ આપતી સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓને તેઓની પ્રવૃત્તિઓને મદદરૂપ થવા માટે સરકાર દ્વારા ગ્રાન્ટ-ઈન-એઈડ કોડના નિયમોને આધારે અનુદાન આપવામાં આવે છે.	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	વિના મૂલ્યે
૧૦	પાલક માતા-પિતા યોજના	સંસ્થામાંથી અનાથ બાળકોનો દત્તક ઉછેરમાં ન અપાય તેવા બાળકોને કૌટુંબિક વાતાવરણ મળે તે હેતુસર આ યોજનાનો લાભ આપવામાં આવે છે.	સંબંધિત જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અધિકારીની કચેરી તેમજ નિયામકશ્રી સમાજ સુરક્ષા ની કચેરી, બ્લોક નં.૧૬, જૂના સચિવાલય, ગાંધીનગર.	વિના મૂલ્યે